Lietas arhīva Nr. C-1173-18/9
ECLI:LV:RPPT:2018:0329.C68411117.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 29.martā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa, tiesnesis J.Stūrmanis rakstveida procesā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu /pers. A/ vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. B/ par zaudējumu piedziņu

Aprakstošā daļa

2017.gada 25.maijā /pers. A/ (turpmāk arī prasītāja) cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka /pers. C/ (turpmāk - Faktiskais lietotājs) ar Automašīnu devās uz Vāciju, atpakaļceļā Polijā starp Poznaņas pilsētu un Lietuvas robežu pēkšņi Automašīnai iedegās indikators, kas liecināja par problēmām ar Automašīnas eļļošanas sistēmu, Automašīna strauji sāka zaudēt ātrumu, no motora pārsega pacēlās dūmi. Iesaistot prasītāju, Faktiskais lietotājs sameklēja vietējo autoservisu, pārbaudīja automašīnas tehnisko stāvokli, un noskaidrojot, ka remonts aizņems vismaz 5 dienas, ar prasītājas starpniecību sazinājās ar atbildētāja norādīto kontaktpersonu pa tālr. 27000953, kur tika saņemta informācija, ka, neskatoties uz bojājumu iemesliem, Automašīna jānogādā Latvijā, kur varēs risināt jautājumus par izmaksu atlīdzināšanu.

Automašīnas nogādāšanai uz Latviju tika izsaukts SIA "Grata JG" autoevakuators, kurš Automašīnu nogādāja Rīgā, kopējās izmaksas par Automašīnas evakuāciju līdz Rīgai sastādīja EUR 883,30, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli. Tā kā no atbildētāja sākotnēji bija saņemta informācija, ka pēc Automašīnas nogādāšanas Rīgā tiks risināts jautājums par izmaksu segšanu, prasītāja ilgstoši cerēja, ka izmaksas segs Automašīnas īpašnieks, un tad, kad vienošanās netika panākta, auto evakuācijas izmaksas tika faktiski segtas 2015.gada 07.oktobrī (kvīts OH, Nr 82246).

Lai novērstu turpmākas šaubas par Automašīnas bojājumu iemeslu, pēc Automašīnas nogādāšanas Latvijā Chrvsler autorizētajā servisā SIA "TC Motors", iepriekš nebrīdinot Automašīnas īpašnieku, 19.03.2015. tika veikta defektācijas akta sastādīšana, kur tika konstatēts, ka bojāts eļļas radiators, un konstatētas problēmas ar dzinēju (savlaicīgi neveiktu Automašīnas apkopju dēļ, nav mainīta motoreļļa/lietota sliktas kvalitātes eļļa), un servisa tika vienozīmīgi apstiprināts, ka Automašīnas bojājumi nevarēja rasties negadījuma dēļ, kurā tika vizuāli bojāta Automašīnas virsbūve, kreisās puses durvis.

Papildus SIA "Grata JG" evakuatora pakalpojumiem, prasītāja Automašīnas nogādāšanai uz atbildētāja norādīto servisu, bija spiesta izmantot SIA "Baltie auto" auto evakuatora pakalpojumus, par ko tika samaksāti EUR 42.35, ko apstiprina 19.03.2015. Kvīts Nr. 463265.

Kopumā prasītājai tika nodarīti zaudējumi EUR 925,65 apmērā, kas saistīti ar Automašīnas nogādāšanu no Polijas līdz atbildētāja norādītajam servisam Rīgā, un Šie prasītājas tiešie izdevumi - zaudējumi pilnā apmērā piedzenami no atbildētāja.

Tiesa civillietā Nr. C30575815 ir atzinusi, ka starp pusēm bija nomas attiecības, ņemot vērā 15.03.2015. Nomas līgumu-pilnvaru Nr.004225, pušu attiecībām saistībā ar prasītājai nodarītajiem zaudējumiem būtu jāpiemēro CL 2135.panta noteikumi.

Pamatojoties uz Civillikuma 1775., 1779., 2135. pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājai nodarītos zaudējumus EUR 925,65 apmērā, visus tiesāšanās izdevumus.

2017.gada 22.jūnijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2017.gada 21. jūlijam, izskaidrojot viņa tiesības.

Atbildētājs tiesai rakstveida paskaidrojumus par prasību sniedzis 2017. gada 30. oktobrī, kuros norāda, ka 2015. gada 15. martā starp atbildētāju /pers. B/ kā iznomātāju, no vienas puses, un /pers. A/ kā nomnieku, no otras puses, tika noslēgts nomas līgums Nr. 004225 (turpmāk - Līgums) par transportlīdzekļa Chrvsler Voyager ar valsts numuru /numurs/(turpmāk - Transportlīdzeklis) nomas pakalpojumiem.

2015. gada 15. martā atbildētājs nodeva prasītājai un prasītāja pieņēma Transportlīdzekli, norādot tā atdošanas termiņu 2015. gada 18. martu.

Pretēji Līguma 1.3.punktā atrunātajam, ka Transportlīdzeklis pēc tā lietošanas atdodams iznomātājam, parakstot par to pieņemšanas - nodošanas aktu, prasītāja to pameta pie atbildētāja autostāvvietas, atslēgas atdodot sargam un neparakstot par Transportlīdzekļa atdošanu un pieņemšanu attiecīgu aktu. Turklāt pirms Transportlīdzeklis tika iepriekš norādītajā kārtībā atvests atpakaļ atbildētājam, Transportlīdzeklim tika nodarīti virsbūves bojājumi.

Saskaņā ar Līguma 2.3. punktu nomnieka pienākums ir nekavējoties informēt iznomātāju gadījumā, ja nomas objekts - Transportlīdzeklis - tiek sabojāts vai nomniekam kļūst zināms par šādu apstākļu iestāšanās iespējamību. To prasītāja ignorēja.

Atbilstoši Līguma 2.7. punktam nomnieks ir atbildīgs par visiem zaudējumiem, ko ar savu rīcību vai bezdarbību ir nodarījis iznomātājam sakarā ar nomas objekta (Transportlīdzekļa) izmantošanu. Saskaņā ar Līguma 2.2. punktu nomniekam jāuztur nomas objekts (Transportlīdzeklis) pilnīgā kārtībā un jānomaksā visi izdevumi, kas saistīti ar nomas objekta izmantošanu un uzturēšanu kārtībā šī Līguma darbības laikā. Turklāt, pamatojoties uz Līguma 2.12. punktu, sākot ar Transportlīdzekļa pieņemšanu līdz tā atdošanai, nomnieks uzņemas pilnu materiālo atbildību par Transportlīdzekli.

Pamatojoties uz minēto, prasītājai bija pienākums segt visus zaudējumus, kas radušies Transportlīdzeklim tā izmantošanas laikā, tai skaitā izdevumus par autoevakuatora pakalpojumiem, ja tādi patiešām radušies prasītājai.

Prasītāja prasībā noklusē to, ko sniedza rakstveida paskaidrojumos Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai civillietā Nr. C30575815 un kas konstatēts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 30.decembra spriedumā minētajā civillietā. Proti, prasītāja norādīja, ka "atpakaļceļā uz Latviju, Polijā uz autobāņa smagā automašīna veica strauju manevru, dēļ kura, lai izvairītos no avārijas, /pers. C/, kurš vadīja nomātu transportlīdzekli, nācās piespiesties pie pašas ceļa malas (nožogojuma), kā rezultātā Transportlīdzeklim tika saskrāpēts sāns. Turpinot ceļu Polijā, Poznaņas pilsētā, uz autobāņa plkst. 7.00 no rīta Transportlīdzeklim panelī iedegās eļļas lampiņa un mašīna strauji sāka zaudēt un no kapota apakšas sāka dūmot".

No minētā konstatējams, ka Transportlīdzekļa izmantošanas laikā Transportlīdzeklim radās bojājumi tā vadītāja rīcības rezultātā, kas savukārt radīja zaudējumus prasītājai sakarā ar autoevakuatora pakalpojumiem, ja tādi patiešām radušies prasītājai.

Tādējādi prasītājas zaudējumi radās sakarā ar Transportlīdzekļa vadīšanu laikā, kad Transportlīdzeklis atradās nomā prasītājai, par ko nav atbildīgs atbildētājs.

Pilnībā nepareizs un nepamatots ir prasītājas prasībā norādītais izteikums, ka Transportlīdzekļa tehniskie bojājumi, kuru dēļ Transportlīdzeklis zaudēja spēju pienācīgi darboties, bija radušies atbildētāja nesaudzīgas attieksmes dēļ. Prasītāja nav pierādījusi atbildētāja nesaudzīgo attieksmi un to, ka bojājumi radušies atbildētāja vainas dēļ. Tieši pretēji, atbilstoši pašas prasītājas paskaidrojumiem civillietā Nr. C30575815, ko apliecina Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 30.decembra spriedums, bojājumi Transportlīdzeklim izrietēja tieši no tās vadītāja rīcības Transportlīdzekļa izmantošanas laikā. Lūdz prasību noraidīt.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa paredz, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots 2017.gada 6.septembrī.

Motīvu daļa

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā ir noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Lietā nav strīda, ka 2015. gada 15. martā starp atbildētāju kā iznomātāju, no vienas puses, un prasītāju kā nomnieku, no otras puses, tika noslēgts nomas līgums Nr. 004225 par transportlīdzekļa Chrvsler Voyager ar valsts numuru /numurs/nomas pakalpojumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesātas rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Tiesai nav šaubu, ka prasītājai pilnībā bija saprotami Līguma nosacījumi, jo lietā nav pierādījumu, ka minētais Līgums ir likumā noteiktā kārtībā atcelts vai atzīts par spēkā neesošu, līdz ar ko atzīstams par tiesīgi noslēgtu līgumu, kuru pildīt, neraugoties uz vēlākajām izpildes grūtībām, ir prasītājas pienākums, kā to nosaka Civillikuma 1587.pants.

Lietā nav strīda par to, ka transportlīdzeklis Chrvsler Voyager ar valsts numuru /numurs/ prasītājai tika nodots labā tehniskā stāvoklī, kā arī nav strīda par to, ka tas tika atgriezts atbildētājam tādā stāvoklī, ka ar to nav iespējams braukt, ko pierāda prasītājas norādītais par to, ka ticis izmantots auto evakuators, kādēļ arī radušies prasītājai zaudējumi.

Tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka Transportlīdzeklis tika bojāts kāda cita vainas dēļ, kā norāda prasītāja- Polijā cita transportlīdzekļa vadītāja dēļ, jo tiesai nav iesniegti pierādījumi par fiksētu ceļu satiksmes negadījumu, kurā būtu fiksēti iznomātajam Transportlīdzeklim nodarītie zaudējumi.

Pamatojoties uz Civillikuma 2152. pantu pēc nomas vai īres izbeigšanās nomniekam vai īrniekam jāatdod atpakaļ iznomātā vai izīrētā lieta ar visiem tās piederumiem, cik iespējams labā stāvoklī.

Prasītāja apgalvo, ka par Automašīnas tehnisko stāvokli bija atbildīgs Automašīnas īpašnieks, prasītājai nav šaubu par to, ka Automašīnas tehniskie bojājumi (pēc prasītājas vārdiem- savlaicīgi neveiktu Automašīnas apkopju dēļ, nav mainīta motoreļļa/lietota sliktas kvalitātes eļļa) , kuru dēļ Automašīna zaudēja spēju pienācīgi darboties, bija radušies atbildētāja nesaudzīgas attieksmes dēļ.

Prasītāja iesniegusi 2015. gada 19. marta defektācijas aktu, no kura redzams, ka automašīnai nomainīts eļļas dzesētāja radiators, skalota dzesēšanas sistēma.

Tiesa konstatē, ka šajā aktā nav norādīts, ka bojājumi automašīnai radušies, jo bijusi slikta eļļa, vai nav bijušas veiktas auto apkopes. No šī akta tiesa pārliecinās, ka automašīnai bijis sabojājies dzesēšanas radiators, tas mainīts un ieliets arī jauns antifrīzs.

Tiesa uzskata, ka prasītājas iesniegtais defektācijas akts nekādā veidā nepierāda to, ka atbildētājs ir vainojams tajā, ka automašīnai saplīsis radiators. No dzīvē gūtiem novērojumiem tiesa atzīst, ka radiators automašīnai var sabojāties mehāniskas ietekmes rezultātā, vai ar laiku nolietojoties. Sliktas kvalitātes antifrīza dēļ radiatori nemēdz plīst. To, ka automašīnas radiators sabojājies no nolietojuma, defektācijas aktā nav norādīts.

Lietā nav strīda, ka automašīna iekļuvusi kaut kādā ceļu satiksmes negadījumā un tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka šajā negadījumā nenotika trieciens, kurš, iespējams varēja arī ietekmēt radiatora plastmasas detaļas.

Civillikuma 2135. pants nosaka, ja lietai izrādās tādi trūkumi, kuri uzmanīgam iznomātājam vai izīrētājam nevarētu palikt apslēpti, tad viņam pilnīgi jāatlīdzina zaudējumi, kas no tam radušies nomniekam vai īrniekam.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam nevarēja būt zināms, ka tā iznomātā automašīna tiks sabojāta, tai saplīsīs radiators, tas nekādā veidā nevar būt vainojams tajā, ka prasītājas auto vadītājs sabojās atbildētāja automašīnu. Tādejādi arī atbildētājam nav pienākums atlīdzināt zaudējumus prasītājai, kuri radušies transportējot sabojāto automašīnu.

Papildus tam, Civillikuma 2155. pants nosaka, ja nomniekam vai īrniekam bijuši lietas labā kādi izdevumi, kuriem ir likumīgs pamats (2140.p.), viņi var līdz šo izdevumu atlīdzināšanai lietu aizturēt.

Tiesa konstatē, ka prasītāja nav uzskatījusi, ka tai bijuši kādi izdevumi, kuriem ir likumīgs pamats, jo nav izmantojusi savas likumīgās tiesības aizturēt automašīnu līdz atbildētājs atlīdzina izdevumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs ir jāatlīdzina. Savukārt Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Tiesa atzīst, ka atbildētājs nav vainojams tajā, ka tā automašīnu sabojās /pers. C/, jo tieši viņš, pēc prasītājas apgalvojuma, vadīja atbildētāja automašīnu.

Lietā prasītāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu, ka atbildētājs nebūtu pienācīgi rūpējies par iznomāto automašīnu, nav veicis apkopes.

Atbilstoši 2015. gada 15. marta Līguma 2.7. punktam nomnieks ir atbildīgs par visiem zaudējumiem, ko ar savu rīcību vai bezdarbību ir nodarījis iznomātājam sakarā ar nomas objekta (Transportlīdzekļa) izmantošanu. Saskaņā ar Līguma 2.2. punktu nomniekam jāuztur nomas objekts (Transportlīdzeklis) pilnīgā kārtībā un jānomaksā visi izdevumi, kas saistīti ar nomas objekta izmantošanu un uzturēšanu kārtībā šī Līguma darbības laikā. Turklāt, pamatojoties uz Līguma 2.12. punktu, sākot ar Transportlīdzekļa pieņemšanu līdz tā atdošanai, nomnieks uzņemas pilnu materiālo atbildību par Transportlīdzekli.

Tādejādi tiesa atzīst, ka prasītājas prasība ir noraidāma.

Tiesa uzskata, ka noraidot prasītāja prasību lietā tiek atrasts patiess un taisnīgs lietas risinājums.

Taisnīguma princips ietverts Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā. Satversmes tiesa 2003.gada 4.februāra spriedumā lietā Nr. 2002-06-01 norādījusi, ka tiesas spriešanas uzdevums ir atrast patiesu un taisnīgu lietas risinājumu. Šādu viedokli izsaka arī tiesību speciālisti juridiskajā literatūrā. Profesors V.Sinaiskis raksta, ka „tiesas lēmums jeb spriedums nozīmē realizācijas tiesības – piepildījušos taisnību" (V.Sinaiskis. Personība un

personiskās tiesības jaunajā Civillikumā. Rīga: TM Vēstnesis, Nr. 2, TM izdevums, 1938, 251.lpp.).

Pamatojoties uz lietā iesniegto 2017.gada 18.oktobra rēķinu Nr.13 par 72,60 EUR samaksu par paskaidrojuma sagatavošanu civillietā Nr.C68411117, atbildētājs lūdz piedzīt no prasītāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus – izdevumus par advokāta palīdzību.

Civilprocesa likuma 44.panta trešā daļa nosaka, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. Savukārt, minētā panta ceturtā daļa nosaka, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka no prasītājas atbildētāja labā piedzenams advokāta honorārs 72,60 EUR apmērā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}.panta noteikumus, prasītājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas vešanu saistīto izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 92.-97., 189.-193., $204.^{1}$, $250.^{27}$pantu, tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par zaudējumu piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 72,60 EUR (septiņdesmit divi *euro,* 60 centi).

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas vešanu saistīto izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma $440.^{2}$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Pilns spriedums sastādīts 2018.gada 29.martā.

Tiesnesis J.Stūrmanis